

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNY

szakmai vizsgára vonatkozó kivonata

MENTŐÁPOLÓ SZAKMA

1 A szakma alapadatai

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Egészségügy ágazat
- 1.2 A szakma megnevezése: Mentőápoló
- 1.3 A szakma azonosító száma: 5 0913 03 11
- 1.4 A szakma szakmairányai:
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Egészségügy ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: --
- 1.9 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Szakképző iskolai oktatásban: -, Technikumi oktatásban: 440 óra, Érettségire épülő oktatásban: 160 óra

8 A szakmai tanúsító vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

- 8.1 Tanúsítvány megnevezése: Általános ápolási és egészségügyi asszisztensi ismeretek
- 8.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:
 - 8.2.1 12. évfolyam és a 11 év végi szakmai gyakorlat eredményes teljesítése. Érettségire épülő képzés esetén a kompetenciákhoz/vizsgálathoz kapcsolt szakmai tartalmak eredményes teljesítése.
 - 8.2.2 Szakmához kötődő további sajátos követelmények: Portfólió leadása. A vizsgázó a szakmai vizsga megkezdése előtt 30 nappal az iskolának megküldi elektronikusan és/vagy papíralapon 1 példányban.
- 8.3 Központi interaktív vizsga
 - 8.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Általános ápolási és egészségügyi asszisztensi ismeretek tanúsító vizsga
 - 8.3.2 A vizsgatevékenység leírása

A vizsgatevékenység összesen 60, központilag összeállított kérdésből álló, különböző típusú (például egyszerű és többszörös feleletválasztásos, eldöntendő, ok-okozati összefüggést mutató, számításos és

esetbemutató alapján azonosító) feladatokat tartalmazó teszt. Az eszközismerethez ábrák használata ajánlott.

- Emberi test működése 25%
- Klinikumi ismeretek és diagnosztika 25%
- Gyógyszertani ismeretek 10%
- Szakápolástani ismeretek 30% -
- Társadalomtudományi ismeretek 10%

A vizsgatevékenység az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:

- Ismeri az alapvető szükségletek jellemzőit (higiénés, táplálkozási és folyadékigény, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürités, normális légzés, testhőmérséklet, alvás, pihenés, biztonság), kielégítésük lehetőségeit, eszközeit és azok használatát.
- Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testváladékok normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait.
- Ismeri a vénás vérvétel, a testváladékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.
- Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását. Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogát, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.
- Ismeri a monitorozás non-invazív eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait.
- Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.
- Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.
- Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.
- Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.
- Ismeri fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert. Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.
- Alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszerápolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.
- Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomialis infekciókat. Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, a fertőző beteg elkülönítését és ápolását.
- Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük

szabályait

- Ismeri a főbb kórképekhez kapcsolódó alapápolási feladatokat.
- Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit
- Tisztában van a homeosztázis alapjaival.
- Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.
- Ismeri az alapvető szükségletek (higiénés, táplálkozási és folyadék, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürités, normális légzés, testhőmérséklet alvás, pihenés, biztonság) jellemzőit, kielégítésük lehetőségeit, alap ápolási feladatait, eszközeit és azok használatát.
- Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testvázadékok normális jellemzőit, azonosítja azok normálistól való eltéréseit.
- Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait. Ismeri az alapvető kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- Ismeri a jogszerű fizikai és kémiai korlátozás módszereit, eszközeit, jogszabályi hátterét és kivitelezésének szabályait, valamint korlátozás alatti betegmegfigyelés kritériumait.
- Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.
- Ismeri a vénás vérvétel, a testvázadékok mintavételének, gyűjtésének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait. Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását. Ismeri a kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri a 12 elvezetéses EKG-vizsgálat kivitelezését, eszközeit. Ismeri a kapcsolódó orvosi latin szakkifejezéseket.
- Ismeri a monitorozás non-invazív eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG-monitorozás ápolói feladatait.
- Ismeri a fájdalom felmérésének módszereit, a felmérést segítő skálákat. Tisztában van a fájdalomcsillapítás gyógyszeres és gyógyszer nélküli lehetőségeivel,
- Alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket, a gyógyszeradagok számítását. Felismeri az esetleges mellékhatásokat, gyógyszer kölcsönhatásokat. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszertárolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.
- Ismeri az infúziós oldatok csoportjait. Ismeri az infúzió előkészítésével, kapcsolatos ápolói feladatokat, az eszközöket, az infúzió lehetséges szövődményeit, teendőket szövődmény esetén. Ismeri a dokumentálás szabályait, a folyadékegyenleg készítését.
- Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik. Klinikumi és szakápolási ismeretek Ismeri a főbb kórképekhez kapcsolódó alapápolási feladatokat.
- Ismeri a főbb pszichiátriai kórképeket.
- Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, alapápolási feladatait, a lehetséges szövődményeket.

- Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit.
- Ismeri az inkontinencia formáit, kezelési lehetőségeit, az inkontinencia ellátás non-invazív eszközeit
- Ismeri az elektronikus és papír alapú egészségügyi és ápolási dokumentáció részeit, EESZT-t, a dokumentálás szabályait.

8.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

8.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 60%

8.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése. A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

8.4 Projektfeladat

8.4.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Az általános ápoló és egészségügyi asszisztensi ismeretek tanúsító vizsga

8.4.2 A vizsgatevékenység leírása (a projektfeladat vizsgán belüli súlyaránya 40%)

A projektfeladat három vizsgarészből áll:

- A) vizsgarész: Portfólió bemutatása 10%
- B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka szimulációs körülmények között 45%
- C) vizsgarész: Az A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés 45%

A) vizsgarész: Portfólió bemutatása

A vizsgázó haladásáról és/vagy eredményeiről, munkáiból összeállított dokumentum, amely magában foglalja a mentoráló gyakorlati oktató/gyakorlati oktatást végző által hitelesített gyakorlati munkanaplót.

A portfólió kötelező és választható elemekből épül fel.

A portfólió kötelező elemei:

A szakmai gyakorlat alatt elvégzett tevékenységek az alábbi beavatkozások mentén (a portfólió értékelése során súlyaránya 35%)

- 10 db invazív beavatkozásnál való asszisztálás,
- 10 db invazív beavatkozás elvégzése,
- Minden kompetenciaszintű non-invazív vizsgálat elvégzése legalább 10 alkalommal
- 10 db osztályos gyógyszerelés felügyelet mellett,

A portfólióban meg kell jelölni a gyakorlat/beavatkozás helyszínét időpontját. A portfólióban az ápolói részvétel a beavatkozások elvégzésének igazolása, az abban elvégzett ápolói tevékenységek leírása szerepeljen.

Esetbemutatás (a portfólió értékelése során súlyaránya 35 %): A fent leírt teendők közül egy, a tanuló/képzésben résztvevő által elvégzett ápolói feladat bemutatása önreflexióként. Az esetismertetés az alábbiakra térjen ki: a beavatkozás pontos leírása, a betegmegfigyelés beavatkozás körüli

szempontjai, a megbízottság, az aszepszis-antiszepszis szabályai, valamint a dokumentálásra vonatkozó szabályok.

A portfólió választható elemei: (a tanuló legalább egyet választ, mely a portfólió értékelése során súlyaránya 30 %)

- Szakmai versenyek, amelyeken részt vett a jelölt a képzés időtartama alatt és azok eredményeinek bemutatása
- Szakmai események, amelyeken részt vett a tanuló/képzésben résztvevő a képzés időtartama alatt (kórház-, klinika látogatások, szakmai bemutatók, szakterülettel összefüggő ismeretterjesztő előadás, szakmát népszerűsítő rendezvények, iskolai, munkahelyi szakmai rendezvények, hobby, önkéntes tevékenység, stb.)
- Saját tudományos munka bemutatása
- Közösségi szolgálat, iskolai közösségi munka bemutatása: dicséret, elismerés, ajánlás a tanuló/képzésben résztvevő szakmai, iskolai teljesítményével kapcsolatban

B) vizsgarész Szimulációs körülmények között zajló vizsga (időtartama 15 perc):

Az alábbiak közül kihúzott tevékenység vonatkozásában ismertesse a beavatkozáshoz kapcsolódó anatómiai-élettani, kóreltani ismereteket, a beavatkozás indikációit, kontraindikációit, lehetséges szövődményeket, kliensoktatási feladatokat, és végezze el a beteg nélküli szituációs feladatok elvégzését, illetve az invazív tevékenységek bemutatását szimulációs eszközök használatával és szükség esetén imitátorok bevonásával.

- Kardinális tünetek: testhőmérséklet, légzés mérése, pulzus, vérnyomás mérése, az artériás oxigéntelítettség noninvasív mérése – Pulzusoximetria.
- Vénás vérvétel kivitelezése zárt vérvételi eszközrendszerrel
- Vérgázanalízis: Előkészítés kapilláris asztróp mintavételhez és kivitelezés, Injekciózás: subcután injekció
- Injekciózás: intramuscularis injekció
- Asszisztálás injekciózás során: vénás injekció percután bejuttatása
- Asszisztálás injekciózás során: vénás injekció-perifériás és centrális vénás kanülbe Injekciózás: intracutan injekció
- Vérvétel ujjbegyből vércukor érték meghatározás céljából
- Perifériás kanül előkészítése bevezetéshez és gondozása
- Beöntés adása Tracheostoma ellátása
- Colostoma, ileostoma ellátása, zsák cseréje, széklet mintavételi eljárások Betegmegfigyelő monitor alkalmazása non-invazív mérőműszerekkel Infúzió összeállítása
- EKG vizsgálat. Rutin 12 elvezetéses EKG vizsgálat kivitelezése
- A gyógyszerek bejuttatásának technikája: orális, nasalis, sublingualis út, A

gyógyszerek bejuttatásának technikája: Szembe, fülbe cseppentés menete.

- Trombózis profilaxis - folyamatos rugalmas kompresszió alkalmazása, lymphoedema prevenciója
- Gyógyszerelés, a gyógyszerek bejuttatásának technikája: transzdermális és rectalis úton történő gyógyszerelés
- Hólyagkatéterezés. Előkészítés és asszisztálás női betegen, a katéterről való leszoktatás menete, vizeletvizsgálat kivitelezése gyorseszteszt segítségével
- Hólyagkatéterezés. Előkészítés és asszisztálás férfi betegen, vizeletmintavételi és vizeletgyűjtési módok, lehetőségek
- Húgyhólyag irrigálás Légúti váladék eltávolításához előkészítés és asszisztálás. Váladékok, orr-garat, köpet mintavétel technikái
- Decubitus felmérés Drain gondozás
- Oxigénterápia alacsony nyomású rendszerekkel
- Sebgyógyítás, sebellenyílás, fedőkötés készítése, fixatuer externe ellátása Félautomata és automata defibrillátor használata
- Maszkos-ballonos lélegeztetés BLS kivitelezése
- Vércukrot mér és eredményt értékel
- Ágy melletti gyorseszteszteket alkalmaz (vizelet, bőrteszt)
- Gyomormosást, gyomorszonda levezetést előkészít, asszisztál végrehajtásában, gyomorszondán keresztül táplál

C vizsgarész: A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

8.4.3 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése:

- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
- A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága
- A munkavégzés ütemezése, határozottság
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége
- Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerzhető összes pontszám legalább 51%-át elérte, és minden vizsgarészt sikeresen teljesített.

9 A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

9.1 A szakma megnevezése: Mentőápoló

9.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

9.2.1 Valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.

9.2.2 Szakmához kötődő további sajátos követelmények: Portfólió leadása. A vizsgázó a szakmai vizsga megkezdése előtt 30 nappal az iskolának megküldi elektronikusan és/vagy papíralapon 1 példányban.

9.3 Központi interaktív vizsga

9.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Egészségügyi-, valamint mentőápoló alap és szakismeretek

9.3.2 A vizsgatevékenység leírása:

A vizsgatevékenység összesen 60, központilag összeállított kérdésből álló, különböző típusú (például egyszeres és többszörös feleletválasztásos, eldöntendő, ok-okozati összefüggést mutató, számításos és esetbemutatás alapján azonosító) feladatokat tartalmazó teszt. Az eszközismerethez ábrák használata ajánlott.

A vizsgatevékenység az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:

- Ismeri a betegfelvétel, betegelhelyezés, betegátadás, elbocsátás feladatait, dokumentációját.
- Ismeri az alapvető szükségletek jellemzőit (higiénés, táplálkozási és folyadékigény, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürités, normális légzés, testhőmérséklet, alvás, pihenés, biztonság), kielégítésük lehetőségeit, eszközeit és azok használatát.
- Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testváladékok normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait.
- Ismeri a vénás vérvétel, a testváladékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.
- Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.
- Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.
- Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait.

- Ismeri a csapolások, biopsziák, képi diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat.
- Ismeri munkájának ápoláslélektani vonatkozásait, a segítő kapcsolat jellemzőit, a meghallgatás, segítő beszélgetés szabályait.
- Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.
- Ismeri a betegoktatáshoz szükséges pszichológiai és pedagógiai alapokat, az oktatás, az egészségnevelés, egészségfejlesztés színtereit, módszereit, eszközeit, ezek megválasztásának és alkalmazásának szempontjait. Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.
- Ismeri a szakmai gyakorlatokra vonatkozó fontosabb szabályokat, az oktatási módszerek fajtáit. Ismeri a szociológia, egészségpszichológia és a szociálpolitika alapjait, a szociális ellátások formáit, jogi alapjait. Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.
- Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.
- Ismeri a fájdalom kórélettani alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait. Ismeri az alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszer bejuttatási módokat, eszközöket. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszereltárolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.
- Ismeri a transfúzió javallatait, a vércsoport meghatározás és a transfúzió előkészítésének, kivitelezésének eszközeit, ápolói feladatait.
- Ismeri a vérkészítményeket, tárolásuk és felhasználásuk szabályait, a transfúzió lehetséges szövődményeit, ápolói teendőket.
- Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a diéták formáit, a táplálás módjait.
 - Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét.
- Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomialis infekciókat. Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, a fertőző beteg elkülönítését és ápolását.
- Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.
- Ismeri a főbb belgyógyászati és onkológiai betegségeket, a kapcsolódó ápolási feladatokat, a diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.
- Ismeri a főbb sebészeti, traumatológiai, ortopédiai betegségeket, a kapcsolódó ápolási feladatokat, a diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.
- Ismeri a gyakoribb gyermekgyógyászati és nőgyógyászati betegségeket, az ebben szenvedő betegek ápolásának feladatait, a kapcsolódó diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.
- Ismeri a gyakoribb sürgősségi és intenzív ellátást igénylő kórképeket, a kapcsolódó diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.
- Ismeri a neurológiai betegségeket, az ebben szenvedő betegek ápolásának feladatait, a

kapcsolódó diagnosztikai, terápiás eljárásokat és azok ápolási vonatkozásait.

- Alkalmazói szinten ismeri a sürgősségi ellátás és a bevetésirányítás rendszerét, a sürgősségi ellátás infokommunikációs és telekommunikációs eszközeit, azok használatát, valamint az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Tudja az alapszintű elsősegélynyújtás szakmai és oktatási ismereteit és azok gyakorlati alkalmazását, a 4 lépcsős módszert.
- Komplexitásában és összefüggéseiben ismeri a helyszínen történő tájékozódás tevékenységeit, a kriminális helyszín ismerveit, a biztonságos helyszín feltételeit, a helyszín biztonságossá tételének módszereit, a kimentés tevékenységeit, a betegvizsgálatot befolyásoló körülményeket, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Magabiztosan és részletesen ismeri az első benyomás és OMG helyzet megfigyelési szempontjait.
- Ismeri az AVPU skálát.
- ABCDE állapotfelmérés életkorspecifikus elemeit és tevékenységeit, kivitelezésének módszereit, a normál és kóros értékeket. Érti és tudja a traumát szenvedett beteg ccABCDE-szemlélet szerinti állapotfelmérésének életkor specifikus elemeit, tevékenységeit, kivitelezésének módszereit, normál és kóros értékeit, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Tudja a prehospitális beteg megfigyelés módszereit és eszközeit, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Felismeri a beteg állapotának változásait.
- Azonosítja a fiziológiás és a kóros betegvizsgálati értékek közti különbséget.
- Felismeri és azonosítja a mentő és betegszállító járművek jellemzőit. Behatóan ismeri a beteg szállíthatóság megítélésének és szállításra történő előkészítésének módszereit.
- Átfogóan ismeri a hővédelem eszközeit és módszereit, az eszközös és eszköz nélkül mobilizálás gyakorlati kivitelezését, a beteg pozicionálásának elméletét és gyakorlatát.
- Tudja a szállítási trauma fogalmát, megelőzésének és csökkentésének lehetőségeit, a szállítás alatti lehetséges testhelyzetek kialakításának szabályait, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Érti a megkülönböztető jelzés használatának szabályait, ismeri a légi és vízi mentőjárművek mentési specialitásait.
- Komplexitásában ismeri a ccABCDE szemléletet.
- Felismeri a sérülések típusait.
- Tudja a sérülések ellátási módszereit, ellátásának elemeit, folyamatát és gyakorlatát.
- Átfogóan ismeri a rögzítő eszközök fajtáit, alkalmazásuk szabályait, elemeit, folyamatát és gyakorlatát, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Részletesen ismeri az életet veszélyeztető belgyógyászati kórképek tüneteit, ellátásának elemeit, folyamatát és gyakorlatát, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Tudja az eszmélet és tudat élettanát és kórtanát.
-
-

Alkalmazói szinten ismeri az eszméletzavar ellátásának elemeit, folyamatát és gyakorlatát. Komplexitásában ismeri a ccABCDE szemléletet, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.

- Tudja és részletesen ismeri a szubkután, intramuszkuláris, intravénás, inhalációs, rektális, intranazális, intraoszeális gyógyszer- és folyadékbevitel alkalmazási szabályait, a perifériás vénabiztosítás és intraoszeális technika kivitelezését, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- ABCDE szemléletű vizsgálat során felismeri a csecsemő és gyermekkori speciális kórképeket.
- Alkalmazói szinten ismeri a csecsemő és gyermekkor idő-szakában előforduló speciális kórképek kórtanát, ellátásának elemeit, folyamatát és gyakorlatát, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Felismeri a kitolási szak élettani jeleit. Ismeri a szülés szakaszait.
- Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- A mérgezések kórtanát tudja és felismeri az egyes mérgezéseket. Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Felismeri az életjelenségek hiányát.
- Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Tudja az ALS algoritmus elemeit és folyamatát.
- Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Tudja a periarreszt ritmuszavarok tüneteit, felismeri annak EKG és egyéb jeleit. Behatóan ismeri az ALS mentőegység felszerelését, alkalmazásának szabályait, az állami mentőszolgálat vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- ALS szintű beavatkozások tartalmát, folyamatát, elemeit behatóan ismeri, alkalmazásának szabályait tudja.
- Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.
- Érti és megérti a készülékek által megjelenített állapot/hiba üzeneteket.
- Alkalmazói szinten ismeri az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendje tartalmát.

A vizsgafeladatok összetétele a vizsgatevékenységen belül:

- ABCDE állapotfelmérés és ellátás: 40%
- Optimális betegút megválasztása: 10%
- Elsősegélynyújtás oktatás: 10%
- Mérgezést szenvedett beteg ellátása: 10%
- Periarreszt ritmuszavarok felismerése: 20%
- Tömeges események, katasztrófa helyzetek felszámolása: 10%

9.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

9.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 20%

9.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

9.4 Projektfeladat

9.4.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Mentőápolói feladatok

9.4.2 A vizsgatevékenység leírása

A projektfeladat három vizsgarészből áll:

A) vizsgarész: Portfólió bemutatása

B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka szimulációs körülmények között

C) vizsgarész: Az A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A) vizsgarész: Portfólió bemutatása

A vizsgázó haladásáról és/vagy eredményeiről, munkáiból összeállított dokumentum, amely magában foglalja a mentoráló gyakorlati oktató/gyakorlati oktatást végző mentor által hitelesített gyakorlati munkanaplót.

A portfólió súlyaránya a projektfeladaton belül 20%

A portfólió kötelező és választható elemekből épül fel.

A portfólió kötelező elemei:

1. A szakmai gyakorlat alatt elvégzett tevékenységek az alábbi beavatkozások mentén (a portfólió értékelése során súlyaránya 50%)

5 db önálló tevékenységről és 5 db asszisztálásról/közreműködésről szóló leírás a kórházi gyakorlatok során

10 db mentőgépkocsin történt önálló esetellátás esetellátásról szóló leírás (minimális tartalma: bejelentés adatai, helyszín, beteg életkora, beteg neme, anamnézis, feltaláláskori állapot leírása az ABCDE szemlélet szerint, alkalmazott terápia (önálló és asszisztált/közreműködött tevékenység megjelölésével), eszközhasználat, az ellátás végrehajtására vonatkozó és kapcsolódó állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály Szabványos Eljárásrend(ek) hivatkozása(i).

10 db esetkocsin történő asszisztálásról vagy közreműködésről szóló leírás (minimális tartalma: bejelentés adatai, helyszín, beteg életkora, beteg neme, anamnézis, feltaláláskori állapot leírása az ABCDE szemlélet szerint, alkalmazott terápia (önálló és asszisztált/közreműködött tevékenység megjelölésével), eszközhasználat, az ellátás végrehajtására vonatkozó és kapcsolódó állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály Szabványos Eljárásrend(ek) hivatkozása(i).

A portfólióban meg kell jelölni a gyakorlat/beavatkozás helyszínét időpontját. A portfólióban az mentőápolói részvétel, a beavatkozások elvégzésének igazolása, az abban elvégzett mentőápolói tevékenységek leírása szerepeljen.

2. Esetbemutatás (a portfólió értékelése során súlyaránya 30%): A fent leírt teendők közül egy a tanuló/képzésben résztvevő által mentőgépkocsin vagy esetkocsin elvégzett mentőápolói

feladat bemutatása önreflexióként. Az esetismertetés az alábbiakra térjen ki: a leírás 1. pont szerinti minimális tartalmán túl a mentési folyamat pontos leírása, a betegmegfigyelés beavatkozás körüli szempontjai, a betegbiztonság, az aszepszisantiszepszis szabályai, valamint a dokumentálásra vonatkozó szabályok.

A portfólió választható elemei: (a portfólió értékelése során súlyaránya 20%)

- Szakmai versenyek, amelyeken részt vett a jelölt a képzés időtartama alatt és azok eredményeinek bemutatása
- Szakmai események, amelyeken részt vett a tanuló/képzésben résztvevő a képzés időtartama alatt (kórház-, klinikai látogatások, szakmai bemutatók, szakterülettel összefüggő ismeretterjesztő előadás, szakmát népszerűsítő rendezvények, iskolai, munkahelyi szakmai rendezvények, hobby, önkéntes tevékenység, stb.)
- Saját tudományos munka bemutatása
- Közösségi szolgálat, iskolai közösségi munka bemutatása
- Dicséret, elismerés, ajánlás a tanuló/képzésben résztvevő szakmai, iskolai teljesítményével kapcsolatban

B) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka szimulációs körülmények között

Szimulációs körülmények között zajló vizsga (a gyakorlati vizsgamunka értékelése során súlyaránya 60 %, időtartama maximum 15 perc):

A vizsgaszervező intézmény által összeállított feladatsorból, tételhúzással választott, beteg nélküli szituációs feladatok elvégzése, invazív tevékenységek bemutatása szimulációs eszközök használatával és szükség esetén imitátorok bevonásával.

A gyakorlati vizsgamunka értékelése a vizsgaszervező intézmény által összeállított szempontsor alapján történik

Egy szituációs feladatsornak az alábbi képzési kimeneti követelményeken alapuló tanulási eredmények mindegyikét tartalmaznia kell,

Az összes szituációs feladatban:

- AVPU-t megítél
- ABCDE szemléletnek megfelelően állapotot mér fel
 - A helyszín biztonságosságát megítéli
 - A légút átjárhatóságát megítéli
 - A légzést (légzésszámot, légzési munkát, légzési hangot) eszköz nélkül megfigyel, hallgat és értékeli
 - SpO₂-t mér, megítél
 - A bőr és a nyálkahártya elváltozásait megítéli
 - Perifériás és centrális pulzust tapint és értékeli
 - Vérnyomást mér
 - CRT-t vizsgál és megítél
 - Köpenyhőmérsékletet mér és értékeli
- A beteget folyamatosan megfigyeli, állapotának változásait észleli, értékeli
- Beteg fiziológiai szükségleteinek kielégítését támogatja

- Beteg biztonsági szükségletét kielégíti
- Szaknyelven és ISBAR sémát használva kommunikál (referál és/vagy konzultál és/vagy segélykocsit hív-lemond és/vagy, beteget ad át)
- Veszélyes hulladékot kezel
- Fertőtlenítő szereket, eljárásokat alkalmaz
- Aszepszis, antiszepszis szabályait betartja

Legalább egy szituációs feladatban:

- ccABCDE és ABCDE szemléletnek megfelelően állapotot mér fel és ellátást végez
- ETCO₂-t mér, megítél
- EKG-t és telemetrikus EKG-t készít
- EKG- n az életet veszélyeztető ritmuszavarokat felismer
- Maghőmérsékletet mér és értékeli Vércukrot mér és eredményt értékeli
- GCS-t megítél
- Stroke tüneteit felismeri
- Bénulást és érzékszavarokat megítél és értékeli
- Veszélyeztető állapot gyanúját felismeri Fájdalmat megítél
- Bántalmazás jeleit felismeri
- Az újszülött állapotát felméri (ABCDE)
- A betegeket/sérülteket ellátási és szállítási igény szerint osztályozza (Triázs)
- Csoportdiagnózist állít fel
- Auto- és heteroanamnézist vesz fel
- A beteg egészségügyi dokumentációját a tőle elvárható szinten értelmezi
- Eszköz nélkül átjárható légutat biztosít
- Egyszerű légútbiztosító eszközöket (OPA, NPA) alkalmaz
- Szupraglottikus eszközöket alkalmaz keringésmegállásban
- Endotracheális intubációt előkészít, asszisztál
- Légúti idegentestet eszköz nélkül eltávolítja
- Garatváladékot leszív
- Endotracheális leszívást alkalmaz (ET vagy kanül)
- Megtartott keringésű beteg sürgősségi endotracheális intubációját előkészíti, asszisztál végrehajtásában
- Lélegeztet ballonnal-maszkkal
- Gépi lélegeztetési módszereket előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Mellkasi tú dekompressziót végez keringésmegállásban
- Thorakosztómiát előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Oxigén terápiát alkalmaz
- BLS-t végez és irányít
- XBLS-t végez és irányít
- ALS-ben részt vesz
- AED-t használ
- Manuális defibrillációt alkalmaz
-
-

- Elektromos kardioverziót előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Célhőmérséklet orientált kezelést előkészít, asszisztál újraélesztést követően
- Transzthorakális PM alkalmazását előkészíti, asszisztál végrehajtásában □ Véréztést csillapít
- Gyomormosást, gyomorszonda levezetést előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Sebkötözést alkalmaz
- Helyszíni vérzéscsillapító öltést előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Végtag sínezést alkalmaz
- Vákuummatracccal rögzít
- Nyakrögzítést alkalmaz (MILS és eszközös)
- Lapáthordággal, board-dal (spinal board) teljes teströgzítést alkalmaz
- Húzószínnel végtagot rögzít
- Medenceövet alkalmaz
- Termikus traumát ellát
- Perifériás vénát biztosít (kivéve v. jugularis externa)
- Intraosseális (io.) technikát
- kivitelezFolyadékterápiát alkalmaz
- Eljárásrend szerint gyógyszerel a kompetencia szintjének megfelelően
- Komplikációmentes szülést vezet, folyamatában asszisztál
- Újszülöttet ellát
- Beteg pozícionál
- A beteget szakszerűen mozgat
- A kimentésben közreműködik
- A beteget biztonságosan szállítja
- Alapápolást végez
- Gégekanül betétjét cseréli, tisztítja
- A fertőző beteg ellátására vonatkozó szabályokat alkalmazza
- A beteg testváladékait kezeli
- Megkülönböztető jelzés szükségességét megítéli
- Műszaki mentést kér
- Karhatalmi segítséget kér, kényszerintézkedést igényel
- A beteg állapotának megfelelő betegutat megválasztja
- A beteg szállíthatóságát kompetencia szintjén megítéli

C) vizsgarész: A) és B) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A vizsgarész alkalmával a vizsgázó bemutatja portfólióját. Portfóliójával és gyakorlati vizsgamunkájával kapcsolatosan a vizsgabizottság által megfogalmazott kérdésekre válaszol, a vizsgabizottság tagjaival szakmai megbeszélést folytat maximum 15 percen.

9.4.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc (amely magában foglalja a B) vizsgarész szimulációs körülmények között zajló vizsgájának 30 percét) 9.4.4 A

vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 80 %

9.4.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 20 %

B) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 70 % C) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 10 %

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló/képzésben résztvevő a megszerzhető összes pontszám legalább 40%-át elérte. 9.5 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

A szimulációs körülmények között végzett vizsga során a technikai feltételek biztosításáért felelős személy mellett 2 fő imitátor bevonása szükséges.

9.6 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek: A szimulációs körülmények között végzett vizsga során az 5.3 pontban felsorolt eszközök.

9.7 A szakmai vizsga eredményébe a vizsga értékelésén felül:

- az ágazati alapvizsgát (Képzett segédápoló) 10% súlyarányal kell beszámítani
- a 12. végi tanúsítvány eredménye (Általános ápolási és egészségügyi asszisztensi ismeretek) 20% súlyarányal kell beszámítani.
- a szakmai vizsgát 70% súlyarányal kell beszámítani.

9.8 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei:

9.9 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:

A GDPR-nak megfelelően elkészített betegdokumentációk, beleegyező nyilatkozatok. Az eszközök, gépek használati leírata, utasításai a karbantartásról és a hibakódokról.

10 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek

Az ágazati alapoktatás (Képzett segédápolói kompetenciával) és a 12. év végi (Általános ápolási és egészségügyi asszisztens kompetencia) tanúsító vizsga megszerzése a szakmai követelmények táblázatban megjelölt tevékenységek végzésére jogosít. A szakmai vizsga értékelésének általános szempontjai

- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
- A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága
- A munkavégzés ütemezése, határozottság
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége
- Higiénés, munkavédelmi és megbiztonsági szabályok betartása